

Covid-19 – møte med friskoler og private barnehager

v/fagleder Silje Reinaas

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

29.04.2020

Covid-19-forskriften

- Kapittel 1. Innledende bestemmelser
- Kapittel 2. Karantene, isolasjon og begrensninger i personers bevegelsesfrihet
- Kapittel 3. Stenging av virksomheter, og begrensninger i aktivitet ved virksomheter
- Kapittel 4. Særlige regler om helsepersonell
- Kapittel 5. Tilsyn, straff, endringer og ikrafttredelse

Stenging av skoler og andre utdanningsinstitusjoner

- § 12 første ledd: stenging av skoler (spesifisering av hvilke).

Andre ledd:

«Kommunen skal etablere et tilbud for elever fra 5. til 7. trinn, når eleven er under 12 år og har minst én foresatt ansatt i helse- og omsorgstjenesten, transportsektoren, innen andre kritiske samfunnsfunksjoner eller kritiske virksomhetsfunksjoner innen andre samfunnsfunksjoner som vurderes som viktige i tilknytning til håndteringen av utbruddet av SARS CoV-2.»

Åpen virksomhet ved barnehager, skoler og utdanningsinstitusjoner

- § 12a første ledd:

«...påbudet gjelder ikke barnehager, 1. -4. trinn...skolefritidsordninger...»

Siste ledd:

«Vedtaket om stenging av barnehager oppheves fra 20. april 2020. Vedtaket om stenging av øvrige tilbud oppheves fra 27. april 2020.»

Tilføyd 22.04 (annet ledd):

«På skoler der elevene får opplæring i grupper med flere alderstrinn sammen (fådelte skoler), kan skoleeier gi opplæring på skolen til elever som normalt får opplæring i samme gruppe som elever på 1. til 4. trinn.»

Krav til smittevernfaglig forsvarlig drift

- § 12b første ledd:

«Virksomhetene som nevnt i § 12a skal drives på en smittevernfaglig forsvarlig måte. Smittevernfaglig forsvarlig drift innebærer at virksomheten har iverksatt blant annet hygienetiltak, kontaktreduserende tiltak og tiltak som bidrar til at syke personer ikke er i virksomheten. Helsedirektoratet gir veiledning om smittevernfaglig forsvarlig drift.»

- Tredje ledd:

«Virksomhetene skal etablere grupper for barnehagebarn og elever. Gruppene skal som hovedregel være basert på normen for grunnbemanning etter barnehageloven § 18 og elevgrupper basert på normen for lærertetthet ved skoler etter opplæringslova § 8-3.»

Krav til smittevernfaglig forsvarlig drift

- § 12b siste ledd:

«Barnehage- og skoleeiere skal gi ordinært tilbud på skolen og i skolefritidsordningen til alle elever og ordinært tilbud til alle barnehagebarn i virksomheter som nevnt § 12a første ledd. Skole- og barnehageeier kan bare redusere åpningstider eller antall barn eller elever som er tilstede samtidig dersom det er nødvendig for å oppfylle kravene i første og andre og tredje ledd.»

Kommunens myndighet til å stenge eller begrense aktivitet ved barnehager, skoler og andre utdanningsinstitusjoner

- § 12c første ledd:

«...etter smittevernloven § 4-1 første ledd dersom det er nødvendig for å stanse pågående smittespredning. Slikt vedtak kan ikke fattes av kommunen som et generelt forebyggende tiltak.»

- Annet ledd:

«Kommunen kan bare fatte generelt stengingsvedtak for barnehager, skoler universiteter, høyskoler, fagskoler eller andre utdanningsinstitusjoner i kommunen dersom det er stor smittespredning. Kommunene i en bo- og arbeidsmarkedsregion bør samarbeide om slike vedtak. Vedtakene skal godkjennes av Helsedirektoratet.»

Tilsyn med virksomheters etterlevelse av smitteverntiltak

- § 18:

«Kommunen fører tilsyn med at virksomhetene som nevnt i denne forskriften kapittel 3 driver smittevernfaglig forsvarlig. Kommunen kan gi pålegg etter smittevernloven § 7-1 eller folkehelseloven kapittel 3.»

- § 19:

«Forsettlig eller grovt uaktsom overtredelse av bestemmelser i denne forskriften, straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder, jf. smittevernloven § 8-1. Overtredelse av § 4 og § 11a skal ikke straffes.»

Midlertidige forskrifter - tilpasninger

Eksempler:

- Midlertidig forskrift om tilpasninger i lovgivningen om **barnehager** som følge av utbrudd av Covid-19
- Midlertidig forskrift om tilpasninger i lovgivningen om **grunnskoleopplæring og videregående opplæring** som følge av utbrudd av Covid-19
- Midlertidig forskrift om tilpasninger i lovgivningen om **opplæring i mottak, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap** som følge av utbrudd av Covid-19

Åpningstid i barnehager og SFO

- Hovedregel for barnehage og SFO:
 - ordinært tilbud
- Unntak:
 - redusere åpningstider eller antall barn eller elever som er tilstede samtidig dersom det er nødvendig for å oppfylle kravene i første og andre og tredje ledd.
- Ev. økonomiske konsekvenser av redusert tilbud er ikke avklart.
 - Redusert foreldrebetaling?
 - Kompensasjon fra Staten?

Endring i forskriften

Kunnskapsministeren 22.04., jf. vg.no:

– Vi har fått en del henvendelser de siste dagene på bakgrunn av at vår nåværende forskrift ble oppfattet på en annen måte enn vi ønsker. I den nye forskriften gjør vi det tydelig at barnehager og SFO kan ha redusert åpningstid, dersom det er nødvendig av hensyn til smittevern, sier kunnskapsminister Guri Melby til VG onsdag kveld. Hun vil være lydhør for kritikken om konflikten mellom et forsvarlig smittevern-organisering og åpningstider i barnehagene og SFO.

VG forts.

- *Blir prisen på full barnehageplass redusert dersom åpningstiden blir kortere?*
- Nei, det åpnes det ikke for, og jeg har ikke sett noen krav om det, svarer Melby.

For foreldre til barn som mottar tilbud i barnehage og SFO, gjelder ordinære regler om foreldrebetaling, uavhengig av antall timer tilbudet omfatter. Foreldrene kan søke om moderasjon i foreldrebetalingen i barnehage og SFO på ordinær måte. Foreldre som holder barna hjemme uten helsegrunner, må betale eller si fra seg plassen, opplyser Kunnskapsdepartementet.

Tilbud til barn av foreldre i samfunnskritiske funksjoner og barn med særlige omsorgsbehov

Kunnskapsdepartementet:

- «Reglene må samlet forstås slik at barn med særlige behov og barn som har minst én foresatt i samfunnskritisk funksjon mv. skal ha tilbud i barnehagen selv om barnehagene av smittehensyn driver redusert. Hvis den reduserte åpningstiden i barnehagen gjør at formålet med unntaket i covid-19-forskriften ikke oppnås, skal barnehagene tilby barnet opphold utover den åpningstiden de har lagt opp til. Retten til plass og formålet om å sikre tilbud til barn med særlige behov og barnepass for foreldre i samfunnskritiske funksjoner vil gå foran beslutninger om redusert åpningstid. Hvor omfattende tilbud barnet skal ha, må vurderes konkret. I en del tilfeller kan antagelig et barns særlige behov ivaretas med et redusert tilbud, men dette må vurderes konkret. Hvor omfattende tilbud barn til foreldre i samfunnskritiske funksjoner mv. skal ha, må vurderes ut fra foreldrenes behov for barnepass for å kunne ivareta den samfunnskritiske funksjonen.»

Tilbud når foresatte har kritisk samfunnsfunksjon

Det er to muligheter for å få tilbud:

- Personell i kritisk samfunnsfunksjon.
- Personell med andre virksomhetskritiske oppgaver (f.eks. reparere teknisk utstyr på sykehus).

For både punkt 1 og punkt 2 gjelder det at:

- Barnet skal være under 12 år.
- Det er tilstrekkelig at én foresatt arbeider i kritisk samfunnsfunksjon for å få tilbud.
- Det ikke finnes andre muligheter for barnepass.
- Arbeidsgiver må på forespørsel kunne bekrefte at foresatte er personell i kritisk samfunnsfunksjon og/eller har virksomhetskritisk oppgave.

Innkomne spørsmål

«Er det nå nok at en av foreldrene er samfunnskritiske?

Kan man fjerne noe som tidligere har fått godkjenning som samfunnskritisk i yrker som var veldig i krise i starten f.eks varetransport som nå har stabilisert seg.»

Svar:

«Hvor omfattende tilbud barn til foreldre i samfunnskritiske funksjoner mv. skal ha, må vurderes ut fra foreldrenes behov for barnepass for å kunne ivareta den samfunnskritiske funksjonen,» jf. Udir.

§ 3 i midlertidig forskrift: forvaltningsloven kap. IV og V gjelder ikke, men krav om forsvarlig saksbehandling og skriftlighet – ikke klagerett.

Innkomne spørsmål

«Hvor lang tid anbefaler dere opphold mellom å bytte Kohorter på personal?»

Ser veileder skriver 2 dager opphold mellom bytter, men det er i praksis umulig med halve stillinger, sykm, ub tid og vikarer osv.»

Svar:

«To kohorter kan samarbeide for praktisk gjennomføring av barnehagedagen, men det bør unngås å blande flere ulike kohorter. Kohortenes sammensetning kan ved behov endres, men ikke oftere enn ukentlig og etter en helg (minst to dager uten kontakt mellom barn og ansatte i en kohort)», jf. veilederen s. 9.

«Voksne fra kohort 1 kan avhjelpe i kohort 2, og motsatt,» jf. veilederen s. 10.

«Det bør tilstrebes å unngå å jobbe i ulike barnehager samme dag», jf. veilederen s. 12.